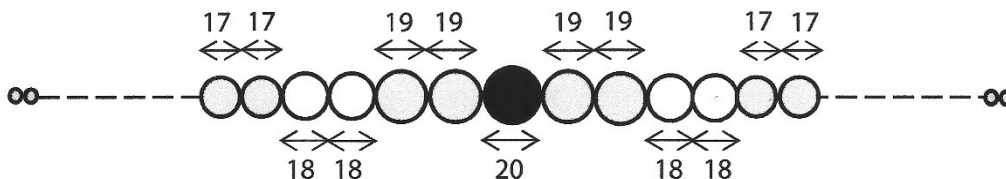

Podzim 2014**VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 23**

Na rovném drátě je navlečeno celkem 61 korálek tvaru koule. Uprostřed řady je největší korálek s průměrem 20 mm. Vedle něj jsou z každé strany dva korálky s průměrem 19 mm, potom dva korálky s průměrem 18 mm, dále dva korálky s průměrem 17 mm atd. V každé následující dvojici se průměr korálek o 1 mm zmenší. Mezi korálky nejsou žádné mezery.

Rozměry uvedené v obrázku jsou v milimetrech.

23 Jak dlouhá je řada korálek?

A) kratší než 720 mm B) 730 mm C) 740 mm D) 750 mm E) delší než 750 mm

Výsledek: C, 2 body

Řešení

Hlavní je určit součet $19 + 18 + 17 + \dots$ celkem 15 členů.

Jedná se o aritmetickou posloupnost: $a_1 = 19; d = -1; n = 15$. Máme určit s_{15} a k tomu potřebujeme a_{15} .

$$a_{15} = a_1 + 14d = 19 + 14 \cdot (-1) = 5$$

$$s_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n)$$

$$s_{15} = \frac{15}{2}(19 + 5) = 180$$

Tento součet se v obrázku vyskytuje čtyřikrát a k tomu jedna černá kulička o průměru 20 mm:

$$d = 4 \cdot 180 + 20 = 740 \text{ mm}$$

Správná odpověď je C.

24 První tři po sobě jdoucí členy posloupnosti jsou $a_1 = 36; a_2 = 12; a_3 = 4$.

Který vzorec pro n-tý člen posloupnosti je možné pro tyto členy použít?

A) $a_n = 36 + 24^{-n}$ B) $a_n = 52 - 16n$ C) $a_n = 60 - 24n$ D) $a_n = 108 \cdot \left(\frac{1}{3}\right)^n$ E) $a_n = 36 \cdot \left(\frac{1}{3}\right)^n$

Výsledek: D, 2 body

Řešení

Tento příklad je nejjednodušší řešit zkusmo, protože znáte navržené odpovědi.

Do jednotlivých možností dosadíte postupně čísla 1, 2 a 3 a výsledky musí odpovídat zadání, tj. $a_1 = 36; a_2 = 12; a_3 = 4$.

A) $a_n = 36 + 24^{-n}$
 $a_1 = 36 + 24^{-1} = 36,04$

Už první člen nesouhlasí, tak ani dál dosazovat nemusíte.

B) $a_n = 52 - 16n$
 $a_1 = 52 - 16 \cdot 1 = 36$
 $a_2 = 52 - 16 \cdot 2 = 20$

První člen souhlasí, ale druhý už ne, takže ani tato možnost není správná.

Atd.